

	niszy		
--	-------	--	--

Zabytkowe parki, cmentarze, aleje

Lokalizacja	Rodzaj	Czas powstania	Uwagi
ul. Nogowszczycka	jednostronne obsadzenie	poł. XIX w.	dęby, jesiony, lipy
droga doprowadzająca do folwarku	obustronne obsadzenie	pocz. XX w.	jesiony wyniosłe

Wykaz stanowisk archeologicznych

Nr stan. w obrębie obszaru AZP	Nr stan. w obrębie miejscowości	Typ stanowiska	Przynależność chronologiczna, kulturowa
Obszar 94-42			
35	2	śląd osadnictwa	pradzieje

Wykaz obiektów proponowanych do objęcia ochroną przez prawo miejscowe

Adres	Rodzaj	Data powstania	Wartości kulturowe
ul. Wiejska folwark	czworak	XIX/XX w.	lokalne
ul. Wiejska folwark	spichlerz	XIX/XX w.	lokalne
ul. Wiejska folwark	obora	XIX/XX w.	lokalne
ul. Wiejska folwark	obora	XIX/XX w.	lokalne
ul. Wiejska folwark	czworak	XIX/XX w.	lokalne
ul. Wiejska folwark	chlewnia	XIX/XX w.	lokalne
ul. Wiejska folwark	stodoła	XIX/XX w.	lokalne

Strefy ochrony konserwatorskiej**strefa B**

pośredniej ochrony konserwatorskiej, obejmująca obszar podlegający rygorom w zakresie utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania istniejącej substancji o wartościach kulturowych oraz charakteru i skali nowej zabudowy

- folwark w granicach ogrodzenia

Koniecznym jest zapewnienie użytkowania obiektom. Należy dążyć do restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach kulturowych z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości zabytkowej obiektów. Ze względu na konieczność zapewnienia użytkowania a co zatem idzie wprowadzania współczesnych technologii oraz ewentualnej zmiany pierwotnej funkcji dopuszczalna jest wymiana obiektów kubaturowych nie posiadających wartości kulturowych (obiekty powstałe lub całkowicie przekształcone po 1945 r) oraz wprowadzenie nowych. Konieczne jednak jest dostosowaniu nowej zabudowy do historycznej kompozycji urbanistycznej w zakresie skali i bryły przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej;

SARNÓW**Obiekty o walorach kulturowych****Obiekty chronione prawem miejscowym****Wykaz obiektów architektury i budownictwa**

Adres /lokalizacja	Rodzaj	Data powstania	Wartości kulturowe
ul. Wiejska 9	dom	1 ćw. XIX w.	lokalne
ul. Wiejska 27	dom	4 ćw. XIX w.	lokalne
zespół folwarczny	spichlerz	1 poł. XIX w.	lokalne
zespół folwarczny	stodoła	2 poł. XIX w.	lokalne
zespół folwarczny	obora	1 poł. XIX w.	lokalne
zespół folwarczny	stodoła	ok. poł. XIX w.	lokalne
zespół folwarczny	obora	pocz. XIX w.	lokalne
zespół folwarczny	kuźnia	k. XIX w.	lokalne

Wykaz krzyży i kapliczek przydrożnych

Lokalizacja	Rodzaj	Data powstania	uwagi
ul. Wiejska obok posesji nr 19	krzyż przydrożny z postacią ukrzyżowanego i figurą Matki Boskiej w niszy	1886 r.	murowany
ul. Wiejska obok posesji 27	Kapliczka murowana z wieżyczką na sygnaturkę.	1871	murowany
ul. Wiejska 44	krzyż przydrożny z postacią ukrzyżowanego	1881r.	lipa drobnolistna o Ø ok. 100 cm
ul. Wiejska	krzyż przydrożny z postacią ukrzyżowanego i figurą Matki Boskiej w niszy	1886 r.	

Zabytkowe parki, cmentarze, aleje

Lokalizacja	Rodzaj	Czas powstania	Uwagi
ul. Wiejska	obustronne obsadzenie	2 poł. XIX w.	robinie białe o Ø 80 – 100 cm

Zabytkowe obiekty techniki

Lokalizacja	Rodzaj	Czas powstania	Uwagi
centrum wsi	transformator słupowy	lata 30. XX w.	

Wykaz stanowisk archeologicznych

Nr stan. w obrębie obszaru AZP	Nr stan. w obrębie miejscowości	Typ stanowiska	Przynależność chronologiczna, kulturowa
Obszar 93-43			
74	1	śląd osadnictwa	neolit
68	2	śląd osadnictwa	kultura przeworska, późny okres wpływów rzymskich
69	3	śląd osadnictwa osada	kultura przeworska, późny okres wpływów rzymskich pradzieje
70	4	śląd osadnictwa	epoka kamienia
71	5	śląd osadnictwa punkt osadniczy	X-XIII w. średniowiecze
72	6	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	kultura łużycka pradzieje
73	7	śląd osadnictwa	epoka kamienia
75	8	śląd osadnictwa	neolit

Wykaz obiektów architektury i budownictwa proponowanych do objęcia ochroną przez prawo miejscowe

Adres	Rodzaj	Data powstania	Wartości kulturowe
ul. Wiejska 23	dom wraz z zabudową gospodarczą	koniec XIX w.	lokalne

Strefy ochrony konserwatorskiej

Ze względu na stopień destrukcji obiektów tworzących zespół folwarczny zrezygnowano ze strefy ochronnej.

TOSZEK

Obiekty o walorach kulturowych

Wykaz obiektów chronionych ustawą o ochronie dóbr kultury i o muzeach

Adres	Rodzaj	Data powstania	Nr rejestru
	zamek	XV-XX w.	nr 444/55-334/60
ul. Zamkowa	kościół pw. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej	XV/XVIII w.	nr 341/60
ul. Zamkowa	plebania kościoła parafialnego	1747-50	nr 340/60
	kaplica cmentarna pw. Św. Barbary	1730	nr 339/60
	Dolny Dwór: tzw Dom Bractwa Strzeleckiego	po 1848	336/60
ul. Strzelecka	dwór	1811	337/60
ul. Piastowska 3	dom		1053/69
Rynek 2	dom	po 1833	1054/69
Rynek 3	dom	po 1833	1055/69
Rynek 4	dom	po 1833	335/60
Rynek 5	dom	po 1833	334/60
Rynek 6	dom	po 1833	1056/69
Rynek 7	dom	po 1833	1057/69
Rynek 8	dom	po 1833	333/60
Rynek 15	dom	po 1833	1058/69
Rynek 16	dom	po 1833	1059/69
Rynek 17	dom	po 1833	1060/69
Rynek 18	dom	po 1833	332/60
Rynek 19	dom	k. XVIII w.	331/60
Rynek 20	dom	po 1833	1061/69
Rynek 21	dom	po 1833	1062/69
Rynek 22	dom	po 1833	330/60
ul. Strzelecka 19	dom inspektorów dworskich	1820	328/60

Obiekty chronione prawem miejscowym
Wykaz obiektów architektury i budownictwa wpisanych

Adres /lokalizacja	Rodzaj	Data powstania	Wartości kulturowe
ul. Chrobrego 3, 4,5,6, 8,9,11,13,15,17,19,21	zespół domów mieszkalnych		lokalne
ul. Dworcowa 5,9,21, 23,29	zespół domów mieszkalnych		lokalne
ul. Dworcowa 9	dom mieszkalny		lokalne
ul. Dworcowa 17	dawne prewentorium	k. XIX w.	lokalne
ul. Dworcowa 21	dom mieszkalny		lokalne
ul. Dworcowa 23	dom mieszkalny		lokalne
ul. Dworcowa 27	szkoła	pocz. XX w.	lokalne
ul. Dworcowa 29	dom mieszkalny		lokalne
ul. Dworcowa 30	poczta	1910	lokalne
ul. Gliwicka	zespół szpitalny		lokalne
ul. Gliwicka 1,3, 8,12, 13, 15,20,22,24,26,32, 34	zespół domów mieszkalnych		lokalne
ul. Górnośląska 1	dom mieszkalny		lokalne
ul. Górnośląska 2	dom mieszkalny		lokalne
ul. Harcerska 1, 3	domy mieszkalne		lokalne
ul. Kilińskiego 2	dom mieszkalny		lokalne
ul. Konopnickiej 8			lokalne
ul. Kilińskiego 4	dom mieszkalny		lokalne
Pl. Kościelny 3	dom mieszkalny		lokalne
ul. Krótka 1	dom mieszkalny		lokalne
ul. Krótka 3	dom mieszkalny		lokalne
ul. Krasieńskiego i Głowackiego	zespół domów jednorodzinnych		lokalne
ul. K. Miarki	zespół domów mieszkalnych		lokalne
ul. Młyńska			lokalne
ul. Ogrodowa 1	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	lokalne
ul. Ogrodowa 3	budynek mieszkalny		lokalne

ul. Piastowska 1, 5, 7, 9, 11, 15, 17, 19, 21	zespół domów mieszkalnych	po 1833 r	lokalne
ul. Powstańców 1, 2, 4	zespół domów mieszkalnych		lokalne
ul. Ratuszowa 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 15	zespół domów mieszkalnych	po 1833 r	lokalne
Rynek 10	dom mieszkalny		lokalne
Rynek 11	dom mieszkalny		lokalne
Rynek 12	dom mieszkalny		lokalne
Rynek 13	dom mieszkalny		lokalne
Rynek	ratusz	1836/1959	lokalne
ul. Stary Młyn 2	dom mieszkalny		lokalne
ul. Strzelecka 17	dom sierot	pocz. XX w.	lokalne
ul. Stary Młyn 2	dom mieszkalny		lokalne
ul. Szpitalna 2	dom mieszkalny		lokalne
ul. Tarnogórska 2	dom mieszkalny		lokalne
ul. Wielowiejska,	zespół domów jednorodzinnych		lokalne
ul. Wolności 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 1 la, 12, 13, 14, 16, 17, 19	zespół domów mieszkalnych	po 1833 r	lokalne lokalne
ul. Zamkowa 2, 4, 6	zespół domów mieszkalnych		lokalne

Wykaz krzyży i kapliczek przydrożnych

Lokalizacja	Rodzaj	Data powstania	uwagi
ul. Gliwicka róg ul. Wielowiejskiej	kapliczka p.w. M. B. Częstochowskiej	XIX w.	
ul. Gliwicka (naprzeciw szpitala)	kapliczka	XVIII/XIX w.	
ul. Strzelecka róg ul. Boguszyckiej	kapliczka	XVIII/XIX w.	
ul. Dworcowa róg ul. Polnej	kapliczka	XIX w.	
ul. Konopnickiej (między numerem 11 a 13)	kapliczka	pocz. XX w.	
ul. Wielowiejska (dawny cmentarz ewangelicki).	kapliczka	pocz. XX w.	

Zabytkowe obiekty techniki

Lokalizacja	Rodzaj	Czas powstania	Uwagi
ul. Strzeleckiej,	zespół dawnego browaru		
u zbiegu ulic Boguszyckiej i Strzeleckiej,	dawna gorzelnia i browar		

Wykaz stanowisk archeologicznych

Nr stan. w obrębie obszaru AZP	Nr stan. w obrębie miejscowości	Typ stanowiska	Przynależność chronologiczna, kulturowa
Obszar 94-43			
1	1	osada	epoka kamienia średniowiecze
2	2	gród zamek nieokreślone nieokreślone	wczesne średniowiecze średniowiecze, nowożytność kultura łużycka późny okres wpływów rzymskich
4	5	osada osada	epoka kamienia wczesne średniowiecze
5	6	śląd osadnictwa	neolit
6	7	cmentarzysko	średniowiecze ?
7	8	miasto	?
8	9	miasto	?
9	10	cmentarzysko	kultura łużycka
10	11	śląd osadnictwa	kultura łużycka
11	12	śląd osadnictwa nieokreślone nieokreślone	epoka kamienia kultura łużycka pradzieje
12	13	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	pradzieje X-XIII w.
13	14	nieokreślone	kultura łużycka
14	15	śląd osadnictwa	kultura łużycka
15	16	śląd osadnictwa nieokreślone	kultura łużycka pradzieje
16	17	śląd osadnictwa nieokreślone	X-XIII w. średniowiecze
17	18	śląd osadnictwa	X-XIII w.
18	19	śląd osadnictwa	neolit
19	20	śląd osadnictwa	kultura łużycka
21	22	śląd osadnictwa	okres wpływów rzymskich
22	23	śląd osadnictwa	neolit

23	24	śląd osadnictwa	pradzieje
----	----	-----------------	-----------

Strefy ochrony konserwatorskiej

- 1/ STREFA "A" - ścisłej ochrony konserwatorskiej - wyznaczona na terenach szczególnie wartościowych w skali miasta i regionu, o dobrze zachowanych elementach historycznej struktury przestrzennej. Strefa "A" obejmuje obszar podlegający ochronie pełnej struktury układu przestrzennego. Na jego obszarze nie wolno wprowadzać żadnych zasadniczych zmian w rozplanowaniu i ukształtowaniu zabudowy, bez szczegółowego projektu adaptacji całego zespołu. W strefie ochrony konserwatorskiej "A" wyodrębniono trzy ściśle ze sobą sprzężone przestrzenie, lecz zróżnicowane pod względem charakteru, wartości oraz postulowanych działań konserwatorskich:
- "A1" - Zamek wraz z umocnieniami obronnymi i wzgórzem zamkowym stanowiącym część parku zamkowego;
 - "A2" - Historyczne centrum miasta wraz z bezpośrednio przylegającą do niego zabudową obrzeżną;
 - "A3" - Dwór dolny wraz z zabudową gospodarczą, mieszkalną i częścią parku dworskiego przylegającą do ulicy Strzeleckiej.

W strefie "A1" obowiązuje, przy prowadzeniu wszelkich prac budowlanych, remontowych i ziemnych oraz urządzania zieleni, bezwzględny priorytet względów konserwatorskich. Wszystkie projekty i dokumentacje należy uzgadniać z Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

W strefie "A2" ochronie podlega XIX-wieczne rozplanowanie sieci ulic wraz z zachowaniem ich przekroju poprzecznego, odpowiednich linii i gabarytów zabudowy oraz akcentów wysokościowych i wystroju architektonicznego. Wszelkie odsłonięte w wyniku spodziewanych prac ziemnych - elementy dawnych bram miejskich i murów obronnych, fos i zabudowy bloku rynkowego powinny być eksponowane i uczytelnione w formie małej architektury.

W strefie "A3" obowiązuje zachowanie brył i wystroju zespołu budynków. Zaleca się zmianę funkcji na usługi turystyki i kultury.

- 2/ STREFA "B" - pośredniej ochrony konserwatorskiej - wyznaczona na terenach o zachowanej historycznej zabudowie, częściowo przekształconej. Strefa "B" obejmuje obszar podlegający ochronie w zakresie zasadniczych elementów rozplanowania i skali zabudowy. Na tym terenie dopuszcza się możliwość pewnych modyfikacji, opartych o zasadę integracji elementów kompozycji historycznej i współczesnej. Strefa "B" obejmuje 6 wydzielonych przestrzennie obszarów /"B1"÷"B6"/, zróżnicowanych ponadto charakterem zabudowy (zabudowa typowo podmiejska o wymieszanych funkcjach, jednorodny zespół mieszkalny oraz przemysłowy).
- W strefie "B1" obowiązuje zachowanie przebiegu głównych ulic z wprowadzeniem uzupełnień zabudowy wzdłuż dawnych linii regulacyjnych z dostosowaniem gabarytu budynków i nachylenia połaci dachowych do otaczającej zabudowy. Do strefy tej nie powinny być wprowadzane funkcje uciążliwe.

W strefie "B2" podlega ochronie układ dróg, zieleni wewnętrzna oraz elewacje budynków od ulic Krasińskiego, Poprzecznej i Głowackiego. Budynki nowe wznoszone w tej strefie powinny nawiązywać do istniejącej linii zabudowy. Jednokondygnacyjne ze stromym dachem. Dobudówki, zabudowania gospodarcze zespołu jednorodzinnej zabudowy powinny mieć pokrycie jak budyn-

ki mieszkalne i nie mogą zakłócać elewacji frontowych. W strefie "B3" obowiązują wytyczne jak w strefie "B1". W strefie "B4" ochronie podlega układ dróg; ewentualne uzupełnienia zabudowy według wyznaczonych linii rozgraniczających o gabarycie i ustawieniu budynków zapewniającym zachowanie widoków na zamek. Domy ze stromymi dachami powinny być ustawione szczytem do ul. Konopnickiej. W strefie "BS" ochronie podlega układ brył i elewacji istniejących budynków. W zależności od wyników badań architektonicznych zespół ten powinien być zachowany jako zabytek techniki lub też przekształcony z czasem na usługi kultury, turystyki i sportu.

- 3/ STREFA "E" - ochrony ekspozycji zabytkowych zespołów (sylwety, dominanty). Obejmuje tereny związane ze strefami ochrony konserwatorskiej "A", "B", "K" lub z pojedynczymi obiektami stanowiącymi historyczne dominanty przestrzenne miasta. Strefa "E" wyznaczana jest w celu ochrony widokowej krajobrazu. Obowiązuje wymóg dostosowania skali i formy nowej zabudowy do historycznego otoczenia, z zachowaniem i podkreśleniem istniejących linii widokowych lub też ewentualnie całkowity zakaz wprowadzania nowej zabudowy lub wysokich zadrzewień. Strefa ekspozycji „E” obejmuje obszar poza historycznym zespołem urbanistycznym w granicach stref ochrony konserwatorskiej "A" i "B". Strefy ochrony krajobrazu w przeważającej części znajdują się w strefie ekspozycji.

Ze względu na rolnicze zagospodarowanie większości terenów wzniesionych ponad poziom historycznego zespołu oraz skupienie zabudowy wiejskiej w obniżeniach terenu wytworzyła się możliwość pełnej ochrony widoku sylwety zamku i miasta z otaczających go w promieniu 5 km wzniesień. Postuluje się wyznaczenie rozbudowanej strefy ekspozycji zespołu zabytkowego z wybranych punktów widokowych oraz odcinków tras turystycznych, dróg istniejących oraz projektowanych w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego.

- 4/ STREFA "K" - ochrony krajobrazu. Obejmuje tereny zachowanego krajobrazu kulturowego, jak również tereny zabytkowych parków i cmentarzy. Na obszarze strefy "K" zaleca się ochronę zarówno elementów zabudowy jak i elementów środowiska przyrodniczego (np. starodrzew). Na terenie parków objętych strefą ochrony krajobrazu K1 i K2 należy dokonywać rekonstrukcji i renowacji układu zabytkowej zieleni wraz z małą architekturą pod nadzorem konserwatorskim na podstawie specjalistycznych studiów i projektów.

Tereny cmentarzy objętych strefą K3, K4 i KS podlegają ochronie konserwatorskiej w swoich zachowanych granicach. W granicę stref ochrony włączona została również otulina cmentarzy szerokości 20 metrów od ogrodzenia cmentarza na terach nie objętych strefami ochrony konserwatorskiej. W tym paśmie terenu nie powinna występować zabudowa ani urządzenia uciążliwe. Najodpowiedniejsze jest wprowadzenie tam zieleni.

W strefie K6 obowiązuje konserwacja naturalnego krajobrazu z uzupełnieniem zieleni wysokiej.

- 5/ Strefa "W" - ochrony reliktywów archeologicznych obejmuje tereny o stwierdzonej zawartości reliktywów archeologicznych podlegających formalnie ochronie konserwatorskiej. W strefie tej znajduje się wielokulturowe stanowisko archeologiczne położone na górze zamkowej w obrębie dziedzinnca zamkowego - nr A 932/68.

- 6/ STREFA "OW" - ochrony archeologicznej. Obejmuje tereny potencjalnych stanowisk archeologicznych. Na terenie starego miasta w Toszku strefa ochrony archeologicznej "W" oraz strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej "A" - wyznaczone są w pokrywających się granicach.

Na terenie strefy "W" obowiązuje wymóg nadzoru archeologicznego nad wszystkimi pracami ziemnymi związanymi z inwestycjami (np. zmiana nawierzchni, prowadzenie lub remonty sieci podziemnych, wykopy pod fundamenty i inne).

Na obszarze strefy "OW" wszelka działalność inwestycyjna musi być dokonywana pod nadzorem archeologiczno-konserwatorskim. W razie stwierdzenia reliktywów archeologicznych wszelkie prace budowlane i ziemne powinny być przerwane, a teren udostępniony do badań archeologicznych. Ich wyniki powinny decydować o możliwości kontynuowania prac ewentualnie o ich zaniechaniu i zmianie projektów. Na obszarach strefy "OW" należy unikać lokalizowania inwestycji wielkokubaturowych i wymagających szczególnych warunków posadowienia (np. palowanie).

Przy projektowaniu sieci infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, ogrzewczej, gazowej itp. należy preferować rozwiązania techniczne zmniejszające udział robót ziemnych w prowadzeniu instalacji, stosować w miarę możliwości kanały zbiorcze.

WILKOWICZKI

Obiekty o walorach kulturowych

Obiekty chronionych prawem miejscowym

Wykaz krzyży i kapliczek przydrożnych

Lokalizacja	Rodzaj	Data powstania	uwagi
ul. Toszecka/Leśna	kapliczka	1907	neogotyck
ul. Toszecka	krzyż przydrożny z postacią Ukrzyżowanego	1910 r	
ul. Kotliszowicka w pobliżu dawnego folwarku	kapliczka przydrożna słupowa z figurą Matki Boskiej	ok. 1910 r	flankowana kasztanowcami o \varnothing ok. 70 cm-

Zabytkowe parki, cmentarze, aleje

Lokalizacja	Rodzaj	Czas powstania	Uwagi
ul. Toszecka	obustronne obsadzenie	początek XX w.	lipy drobnolistne \varnothing ok. 40-70 cm

Zabytkowe obiekty techniki

Lokalizacja	Rodzaj	Czas powstania	Uwagi
ul. Toszecka	transformator słupowy	1 ćw. XX w.	

Wykaz stanowisk archeologicznych

Nr stan. w obrębie obszaru AZP	Nr stan. w obrębie miejscowości	Typ stanowiska	Przynależność chronologiczna, kulturowa
Obszar 94-43			
28	1	osada cmentarzysko osada	epoka kamienia kultura łużycka, okres halsztacki średniowiecze
29	2	śląd osadnictwa	kultura łużycka
30	3	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa nieokreślone	epoka kamienia kultura łużycka kultura przeworska późny okres rzymski pradzieje
31	4	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit (?) kultura przeworska (?) późny